

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

23 FEBRUARI 1995

ONTWERP VAN DECREET

**tot oprichting van onderhandelingscomites
in het vrij gesubsidieerd onderwijs**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene inleiding

De wet van 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en de uitvoeringsbesluiten creëerden een syndicaal statuut voor de personeelsleden van de ministeries, parastatalen, gerechtelijke instellingen, provincies, intercommunales, gemeenten, O.C.M.W.'s, alsook voor het gemeenschapsonderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Dat syndicaal statuut biedt aan de vakbonden, via procedures van onderhandeling en overleg, zeer ruime inspraakmogelijkheden met betrekking tot de maatregelen die zowel het statuut als de arbeidsomstandigheden in het algemeen van het personeel aanbelangen en erkent verschillende concrete aktiemogelijkheden voor de vakbonden.

Het vrij gesubsidieerd onderwijs valt niet onder het toepassingsgebied van het syndicaal statuut.

De verhouding tussen de werkgever en zijn personeel wordt voor die sektor geregeld in de wet van 20 september 1948 houdende de organisatie van een bedrijfsleven.

Het toepassen van deze wet in de onderwijssector is evenwel niet ideaal om volgende redenen :

— de wet is oorspronkelijk gemaakt voor het bedrijfsleven en is dus op verschillende punten moeilijk „vertaalbaar” naar onderwijs ;

— vermits ondernemingsraden slechts verplicht zijn in „ondernemingen” die gewoonlijk een gemiddelde van 50 werknemers tewerkstellen, hebben lang niet alle scholen een ondernemingsraad. In het secundair onderwijs heeft minder dan 50 % een ondernemingsraad, in het basisonderwijs minder dan 10 % ;

— het werkingsterrein van iedere ondernemingsraad is erg lokaal ; er zijn geen overkoepelende inspraakstructuren ;

— het impact van de ondernemingsraden is niet zo indrukwekkend. Zij hebben wel een uitgebreid informatierecht, maar de materies waarin ze beslissen zijn heel beperkt en van minder belang.

Andere inspraakstructuren werden reeds door de Vlaamse decreetgever geïntroduceerd in het vrij gesubsidieerd onderwijs ; het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra heeft de oprichting van een centraal paritair comité, en van paritaire comités voorzien.

Het decreet van 24 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs voerde de oprichting van participatieraden in voor het kleuteronderwijs, lager onderwijs en voltijds secundair onderwijs.

Het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse gemeenschap voorziet in academische raden, studentenraden en onderhandelingscomités voor de vrije hogescholen.

In uitvoering van de CAO van 29 september 1993 wil voorliggend ontwerp het wettelijk kader voor een afdwingbare regeling voor inspraak van de „betrokken partners” in het vrij onderwijs vervolledigen.

Het brengt geen wijzigingen aan aan de bevoegdheid, organisatie en werking van de onderhandelings- en overlegstructuren bedoeld in bovenvermelde wet van 1974 en evenmin aan de bevoegdheid , organisatie en werking van de ondernemingsraden.

De lokale onderhandelingscomités kunnen hun bevoegdheid slechts uitoefenen op voorwaarde dat de representatieve vakorganisaties geen kandidaten voorstellen voor de ondernemingsraden. Maar vermits de bevoegdheden van de onderhandelingscomités ruimer zijn dan deze van de ondernemingsraden is het weinig waarschijnlijk dat er nog ondernemingsraden zullen samengesteld worden.

De comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen zullen ongewijzigd blijven bestaan teneinde proliferatie van structuren te vermijden.

Het ligt echter voor de hand dat de samenstelling van de lokale onderhandelingscomités en die van de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen best zoveel mogelijk dezelfde is en dat de agenda van beide structuren zoveel mogelijk op elkaar afgestemd wordt zodat vergaderingen van beide comités aansluitend kunnen gebeuren.

Commentaar bij de artikelen

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel omschrijft het toepassingsgebied van het decreet. Het is van toepassing op het vrij gesubsidieerd kleuteronderwijs, basisonderwijs en secundair onderwijs, alsook op het onderwijs voor sociale promotie, het deeltijds kunstonderwijs en op de internaten.

Artikel 3

Behoeft geen commentaar.

HOOFDSTUK 11

Overkoepelend onderhandelingscomité

Artikelen 4,5 en 6

Naar analogie met het officieel gesubsidieerd onderwijs voorziet dit decreet inspraakstructuren zowel op lokaal vlak per school als op overkoepelend niveau voor de hele vrije sector.

Het overkoepelend onderhandelingscomité zou de tegenhanger zijn van sectorcomité X en het comité voor de provinciale en plaatselijke diensten.

Met één groot verschil ; nl. de aanwezigheid van de representatieve verenigingen van inrichtende machten.

Het is de logica zelf dat de werkgevers mee onderhandelen over de grondregelen van het statuut.

Zij moeten die grondregelen, die grote gevolgen hebben voor het functioneren van de scholen, immers toepassen.

Hun aanwezigheid bij de onderhandelingen zal er zeker toe bijdragen dat er minder conflicten en interpretatieproblemen zijn bij de toepassing van het statuut.

Artikel 7

Volgende vakbonden worden als representatief beschouwd :

Personeelsverenigingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra aangesloten bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie zoals bedoeld in artikel 2 § 1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde PMS-centra.

De representatieve groeperingen van inrichtende machten die zitting hebben in het overkoepelend onderhandelingsco-

mité zijn die groeperingen die vertegenwoordigd zijn in het Centraal Paritair Comité.

Artikel 8

Het overkoepelend onderhandelingscomité krijgt dezelfde bevoegdheid als de onderhandelingscomités in het gesubsidieerd officieel onderwijs met uitsluiting van de pensioenregeling, die een federale materie is.

Artikelen 9 en 10

Een protocol van eenparig akkoord van de drie partners heeft de waarde van een politieke verbintenis voor de overheid en de waarde van een inspanningsverbintenis voor de twee andere partners. Noch de representatieve verenigingen van inrichtende machten, noch de representatieve vakorganisaties kunnen absolute garantie bieden dat de geledingen op lokaal vlak de akkoorden nakomen. Zonodig zal het Centraal Paritair Comité ten aanzien van het lokaal onderhandelingscomité optreden.

Artikel 11

De Vlaamse regering krijgt de bevoegdheid om de samenstelling en de werking van het overkoepelend onderhandelingscomité te regelen. Het Koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel kan hierbij een leidraad zijn.

HOOFDSTUK III

De lokale onderhandelingscomités

AFDELING 1

Algemeen

Zoals bij de artikelen 4,5 en 6 reeds gesteld, worden er ook syndicale structuren op lokaal vlak voorzien.

Artikelen 12 en 13

Deze artikelen bepalen welke lokale onderhandelingscomités er moeten en kunnen bestaan.

Het principe is één lokaal onderhandelingscomité per school.

Inrichtende machten die meerdere scholen hebben kunnen, evenwel mits akkoord van de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties, één lokaal onderhandelingscomité oprichten voor een aantal scholen samen. Dit zou het geval kunnen zijn wanneer er verschillende kleine schooltjes zijn en men oordeelt dat het niet nodig is evenveel lokale onderhandelingscomités te hebben. Een akkoord over deze aangelegenheid geldt telkens tot er weer een nieuwe samenstelling moet komen.

Paragraaf 3 van artikel 12 voorziet dat voor scholen die een lokaal onderhandelingscomité hebben, gemeenschappelijke lokale onderhandelingscomités kunnen opgericht worden, niet alleen binnen eenzelfde inrichtende macht maar ook

over inrichtende machten heen. Dit geeft de mogelijkheid om een gemeenschappelijk personeelsbeleid te voeren.

In het geval dat er een gemeenschappelijk lokaal onderhandelingscomité wordt opgericht, wordt een samenwerkingsovereenkomst gemaakt tussen de betrokken lokale onderhandelingscomités. In die overeenkomst wordt o.a. bepaald welke bevoegdheden het gemeenschappelijk lokaal onderhandelingscomité heeft. Voor dit samenwerkingsverband komen er nooit verkiezingen vermits de samenstelling gebeurt uit de bestaande comités.

De scholen met een inrichtende macht waarvan de vertegenwoordigers van de personeelsleden en/of van de ouders statutair deel uitmaken zijn niet ontslagen van de verplichting een lokaal onderhandelingscomité op te richten. Ook in die scholen moet over arbeidsvoorwaarden bilateraal onderhandeld worden tussen werkgever en werknemers.

In het verleden is bovendien reeds gebleken dat ook in dergelijke scholen conflicten bestaan omtrent arbeidsvoorwaarden.

AFDELING 2

Samenstelling

Artikelen 14 en 15

Deze artikelen bepalen welke geledingen er vertegenwoordigd worden in de lokale onderhandelingscomités en bepalen het aantal mandaten. Deze zijn per geleding gelijk. Per geleding zijn er steeds minimaal twee mandaten. De opvolgers nemen maar deel aan de werking van het lokaal onderhandelingscomité wanneer het mandaat van het effectief lid vroegtijdig beëindigd is. Dit om de continuïteit in de delegaties niet te verstoren.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt wie de inrichtende macht kan vertegenwoordigen.

In scholen van kleuter-, lager of basisonderwijs kan dat niet de directeur zijn. Die mogelijkheid wordt uitgesloten omdat het daar ondoenbaar is rechter en partij te zijn.

In de andere scholen kan de directeur de inrichtende macht wel vertegenwoordigen.

Als permanent adviseur behoort de directeur tot geen van beide geledingen.

Artikelen 17,18,19 en 20

In het Belgisch overlegmodel is algemeen aanvaard dat onderhandelingen over de arbeidsvoorwaarden van het personeel gevoerd worden door de werkgevers en de vakbonden van haar personeel. In dit decreet is dus geopteerd om de vakbondsafgevaardigden van rechtswege een plaats te geven in de lokale onderhandelingscomités.

Pas als er méér mandaten te begeven zijn dan er vakbondsafgevaardigden zijn, zijn er verkiezingen onder kandidaten aanvaard door de vakorganisaties.

Het samenstellen van de lijsten behoort tot de autonome bevoegdheid van de vakbonden. Die bevoegdheid betekent

niet dat alle kandidaten moeten aangesloten zijn bij een vakbond ; maar wel dat de niet aangesloten kandidaten aanvaard moeten zijn door de vakbond.

De directie wordt voor de vertegenwoordiging van het personeel uitdrukkelijk uitgesloten. Hun verantwoordelijkheid voor de organisatie van het dagelijks werk en de verantwoordelijkheid voor de concrete toepassing van de arbeidsvoorwaarden zou hen trouwens in een dubbelzinnige situatie brengen.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt op welke wijze er een einde kan komen aan het mandaat van een lid van het lokaal onderhandelingscomité.

De bepaling onder 2" houdt in dat de inrichtende macht of de vakorganisatie een einde kunnen maken aan het mandaat van hun vertegenwoordiger.

De onverenigbaarheden zoals bedoeld in 4" kunnen verschillend zijn naargelang het lokaal onderhandelingscomité en worden daarom niet decretaal vastgelegd maar in het huishoudelijk reglement van ieder lokaal onderhandelingscomité. Betwistingen over onverenigbaarheden zullen door het Centraal Paritair Comité beslecht worden.

Artikel 22

Vermits er voor de eerste verkiezingen van de lokale onderhandelingscomités een kiesreglement zal uitgewerkt zijn door het Centraal Paritair Comité, is het opstellen van een kiesreglement geen prioritaire opdracht voor het lokaal onderhandelingscomité. Vandaar de termijn van één jaar.

AFDELING 3

Werking

Artikelen 23,24 en 25

Deze artikelen leggen enkele lijnen omtrent de werking van de lokale onderhandelingscomités vast. De concrete bepalingen omtrent hun werking leggen de comités echter zelf vast in hun huishoudelijk reglement.

Om het de scholen gemakkelijk te maken zal het centraal paritair comité een model van huishoudelijk reglement maken dat kan overgenomen worden door het lokaal onderhandelingscomité en moet overgenomen worden indien er na 3 maand nog geen huishoudelijk reglement is.

De bepaling onder 9" van artikel 24 heeft de bedoeling te vermijden dat lokale onderhandelingscomités en participatieraden afzonderlijke „eilanden” worden. Een communicatie tussen beide structuren is essentieel. Bovendien is het aangegeven dat sommige materies eerst in de ene en nadien in de andere structuur besproken worden ; afspraken daaromtrent zijn dus noodzakelijk.

AFDELING 4

Bevoegdheden

De artikelen 26 tot en met 38 zijn allicht de belangrijkste artikelen van dit decreet.

Ze bepalen immers de bevoegdheden van de lokale onderhandelingscomités. Deze bevoegdheden kunnen onderverdeeld worden in 4 categorieën : informatierecht, onderhandelingsbevoegdheid, toezichtsbevoegdheid en bemiddelingsbevoegdheid.

Instemmingsrecht verlenen aan onderhandelingscomités zou indruisen tegen artikel 24 van de grondwet die de vrijheid van onderwijs voor de inrichters waarborgt.

ONDERAFDELING A

Informatierecht

Artikelen 27,28,29,30 en 31

Naar analogie met de ondernemingsraden hebben de lokale onderhandelingscomités een uitgebreid informatierecht.

De wet van 20 september 1948 op de ondernemingsraden werd op dat punt echter niet gekopieerd. Het soort informatie waar de lokale onderhandelingscomités recht op hebben is aangepast aan de onderwijswereld.

Het spreekt vanzelf dat het informatierecht méér is dan het mondeling meedelen van gegevens. De opgesomde inlichtingen zullen schriftelijk verstrekt worden en eventueel mondeling toegelicht worden.

Het informatierecht m.b.t. doorlichting door de inspectie kan in geen geval tot gevolg hebben dat gegevens over personeelsleden doorgespeeld worden.

De participatieraden hebben momenteel ook een informatierecht maar dat recht is in het decreet van 23 oktober 1991 zeer algemeen en vrijblijvend geformuleerd. Omdat dit verschil de werking van de participatieraad zou kunnen hinderen is het informatierecht gewijzigd (zie ook art. 61).

ONDERAFDELING B

Onderhandelingsbevoegdheid

Artikelen 32,33,34 en 35

De lokale onderhandelingscomités zijn in dezelfde materies bevoegd als de overlegcomités uit het gesubsidieerd officieel onderwijs, maar dan met onderhandelingsbevoegdheid. Dat is een wezenlijk verschil vermits de betrokken overheid steeds kan afwijken van het met reden omkleed advies van het overlegcomité. Van het protocol van akkoord, bereikt in het lokaal onderhandelingscomité, kan de inrichtende macht niet afwijken.

Bovendien zijn de lokale onderhandelingscomités bevoegd om te onderhandelen over het arbeidsreglement. Met arbeidsreglement wordt bedoeld het arbeidsreglement zoals bepaald in de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen met dien verstande dat het geen aangelegenheden kan regelen die bij of krachtens een wet of decreet geregeld zijn.

Naar analogie met de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen wordt een procedure voorzien voor het geval dat de standpunten van de verschillende geledingen tegenstrijdig zijn. Het Centraal Paritair Comité zal op vraag van een van de geledingen proberen de verschillende standpunten te verzoenen en zo nodig een beslissing nemen in de betwiste punten.

Deze procedure geldt niet voor de andere materies die in artikel 32 opgesomd worden, ook niet als men ze in een arbeidsreglement inschrijft.

ONDERAFDELING C

Toezihtsbevoegdheid

ONDERAFDELING D

Bemiddelingsbevoegdheid

Artikelen 36 en 37

Naar analogie met de ondernemingsraden hebben de lokale onderhandelingscomités toezichts- en bemiddelingsbevoegdheid.

De toezichtsbevoegdheid betekent niet dat het lokaal onderhandelingscomité een inzagerecht heeft in de personeelsdossiers maar wel dat ze over de nodige stukken moet beschikken.

HOOFDSTUK IV

Rechten en plichten van de afgevaardigden van het personeel

In de meeste gevallen zullen de vakbondsafgevaardigden in de school, lid zijn van het lokaal onderhandelingscomité. In sommige gevallen zal dat echter niet het geval zijn ; bijv. wanneer de 10 % niet bewezen kan worden of wanneer er meer vakbondsafgevaardigden zijn dan mandaten in het lokaal onderhandelingscomité. In die gevallen behoudt de vakbondsafgevaardigde zijn eigen bevoegdheid. Anderzijds zullen er in grote scholen meer mandaten zijn dan vakbondsafgevaardigden zodat het lokaal onderhandelingscomité soms uit 2 soorten personeelsafgevaardigden kan bestaan, de vakbondsafgevaardigden en de verkozen vertegenwoordiger.

Om hun bevoegdheden duidelijk af te bakenen bestaat dit hoofdstuk uit verschillende afdelingen.

AFDELING 1

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers van het personeel

Artikelen 38,39,40,41,42,43 en 44

Deze artikelen zijn van toepassing op de vertegenwoordigers van het personeel of ze nu vakbondsafgevaardigde zijn of verkozen.

De discretieplicht van de vertegenwoordigers van het personeel bepaald in artikel 43 gaat over feiten en bescheiden die door de geledingen binnen het lokaal onderhandelingscomité als vertrouwelijk werden beoordeeld.

Artikel 44 § 1 houdt de bescherming in tegen tuchtsancties. De toetsing van die bescherming gebeurt zo nodig door de Kamer van Beroep.

Voor de vertegenwoordigers van het personeel die onder de toepassing van het decreet rechtspositie vallen gelden inzake het ontslag de bepalingen van dat decreet.

Voor de vertegenwoordigers van het meester-, vak en dienstpersoneel gelden de bepalingen van de wet van 19 maart 1991.

AFDELING 2

Rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden.

Artikelen 45,46,47,48,49,50,51,52 en 53

Vakbondsafgevaardigden hebben een eigen bevoegdheid of ze nu in het lokaal onderhandelingscomité zetelen of niet. Als uitgangspunt moet gesteld dat die eigen bevoegdheden best vastgelegd worden in een overeenkomst tussen vakbonden en inrichtende machten.

Voor de gesubsidieerde katholieke scholen is bijvoorbeeld op 23 juni 1981 een overeenkomst afgesloten tussen de christelijke onderwijscentrales en de representatieve verenigingen van de inrichtende machten van het katholiek onderwijs die het statuut van de vakbondsafgevaardigde regelt. De vakbondsafgevaardigden van de representatieve vakbonden hebben de rechten en plichten die in die overeenkomst en in het besluit bepaald zijn. Is er geen overeenkomst dan gelden de bepalingen van de artikelen 47 tot en met 51.

Momenteel regelt het Koninklijk besluit van 16 december 1991 het syndikaal verlof in het gesubsidieerd onderwijs. Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs worden de bepalingen van dat besluit decretaal bevestigd in de artikelen 52 en 53.

HOOFDSTUK V

AFDWINGBAARHEID

Artikelen 54,55 en 56

Deze artikelen vormen de hoeksteen van de afdwingbaarheid van de lokale syndicale werking. De sanctioneringsmogelijkheid is een noodzakelijk kwaad om in laatste instantie te gebruiken wanneer een inrichtende macht weigert een lokaal onderhandelingscomité op te richten of wanneer één van de geledingen de werking ervan onmogelijk maakt of de bevoegdheden negeert.

De sanctie kan voor de inrichtende machten een terugvordering van maximum 10 % van de werkingstoelagen zijn. De sanctie voor de personeelsvertegenwoordiging kan inhouden dat de inrichtende macht beslissingen mag nemen zonder het lokaal onderhandelingscomité te raadplegen.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 23 oktober 1991
betreffende de medezeggenschap
in het gesubsidieerd onderwijs

Artikelen 57,58 en 59

Tot nog toe hadden de vakbondsafgevaardigden hun vaste plaats in de participatieraden.

Vermits zij nu echter hun vaste plaats krijgen in de lokale onderhandelingscomités en de bevoegdheden van de participatieraden zich veeleer situeren op het terrein van het pedagogisch beleid van de school kunnen de vertegenwoordigers van het personeel in de participatieraden voortaan aangeduid worden via vrije verkiezingen door en onder het personeel.

Deze wijziging geldt uiteraard pas bij de volgende verkiezingen, nl. in 1996.

Artikel 60

Het informatierecht van de participatieraden wordt hiermee analoog gemaakt aan dat van de onderhandelingscomités. Voor de inrichtende machten kan dat geen probleem zijn, zij geven dezelfde inlichtingen dan twee keer.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 61

Om dubbel gebruik lokaal onderhandelingscomité versus ondernemingsraad te vermijden is vooropgesteld dat het lokaal onderhandelingscomité haar bevoegdheden slechts kan uitoefenen op voorwaarde dat de representatieve vakorganisaties geen kandidaten voorstellen voor de ondernemingsraad.

Artikel 62

Vermits er voor de eerste verkiezingen nog geen kiesreglement bestaat zal het model van kiesreglement opgemaakt door het Centraal Paritair Comité gebruikt worden behalve wanneer men ter plaatse akkoord gaat om daarvan af te wijken.

Artikel 63

Het Koninklijk besluit van 16 december 1991 wordt enkel opgeheven voor de personeelscategorieën die onder de toepassing van dit decreet vallen.

Artikel 64

Behoeft geen commentaar.

Brussel, 15 februari 1995.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

Tot oprichting van onderhandelingscomités
in het vrij gesubsidieerd onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken;
Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 § 1, 2° van de Grondwet.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op :

1° de vrije onderwijsinstellingen van het kleuter-, lager-, basis-, secundair en aanvullend secundair beroepsonderwijs die voltijds onderwijs organiseren en door de Vlaamse Gemeenschap worden gesubsidieerd ;

2° de personeelsleden tewerkgesteld in de onderwijsinstellingen bedoeld in 1°.

HOOFDSTUK II

Overkoepelend onderhandelingscomité

Artikel 3

De Vlaamse Regering richt een overkoepelend onderhandelingscomité op voor de personeelsleden bedoeld in artikel 2, 2° van dit decreet.

Artikel 4

Het overkoepelend onderhandelingscomité wordt opgericht bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs. De Vlaamse Minister bevoegd voor onderwijs is er voorzitter van.

Artikel 5

Het overkoepelend onderhandelingscomité is samengesteld uit :

1° een afvaardiging van de Vlaamse Minister bevoegd voor Onderwijs

2° een afvaardiging van iedere representatieve vakorganisatie

3" een afvaardiging van iedere representatieve groepering van de inrichtende machten

Artikel 6

Om zitting te hebben in het overkoepelend onderhandelingscomité wordt als representatief beschouwd :

§ 1. De vakorganisaties die conform artikel 8 § 1 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel als representatief beschouwd worden.

§ 2. De groeperingen van inrichtende machten die conform artikel 2 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra als representatief beschouwd worden.

Artikel 7

Het overkoepelend onderhandelingscomité onderhandelt over :

1" de grondregelen terzake van :

- a) het administratief statuut, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling ;
- b) de bezoldigingsregeling ;
- c) de pensioenregeling ;
- d) de betrekkingen met de vakorganisaties ;
- e) de organisatie van de sociale diensten.

De in 1" bedoelde grondregelen zijn de grondregelingen zoals bepaald in de artikelen 3,4, 5, 6 en 7 van het Koninklijk besluit van 29 augustus 1985 tot aanwijzing van de grondregelingen in de zin van artikel 2, §1, 1" van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

2" de verordeningsbepalingen, algemene maatregelen van inwendige orde en algemene richtlijnen met het oog op de latere vaststelling van de personeelsformatie of inzake arbeidsduur en organisatie van het werk.

Artikel 8

De conclusies van de onderhandelingen in het overkoepelend onderhandelingscomité worden vermeld in een protocol waarin ofwel het eenparig akkoord van de afvaardiging van de overheid, van de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties en van de afgevaardigden van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten ofwel hun respectieve standpunten worden opgetekend.

Artikel 9

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 8 van dit decreet.

Artikel 10

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regelen m.b.t. de controle op de representativiteit en m.b.t. de samenstelling en de werking van het overkoepelend onderhandelingscomité.

HOOFDSTUK 111

De lokale onderhandelingscomités

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 11

§ 1. Iedere inrichtende macht richt voor elk van haar scholen een lokaal onderhandelingscomité op.

§ 2. In afwijking van § 1 kan de inrichtende macht na akkoord met de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties :

- één lokaal onderhandelingscomité oprichten per pedagogische entiteit
- één lokaal onderhandelingscomité oprichten per maximum 5 scholen samen die behoren tot haar inrichtende macht.

§ 3. De per school opgerichte lokale onderhandelingscomités kunnen overeenkomen een gemeenschappelijk lokaal onderhandelingscomité op te richten.

Artikel 12

§ 1. Met school wordt bedoeld een pedagogisch geheel, al dan niet verspreid over één of meer gebouwen en gevestigd op één of meer adressen waar onderwijs georganiseerd wordt en dat onder het gezag staat van één directeur.

§ 2. Met pedagogische entiteit wordt bedoeld het geheel van scholen die afhangen van eenzelfde inrichtende macht en die in eenzelfde gebouwencomplex gelegen zijn.

AFDELING 2

Samenstelling

Artikel 13

Elk lokaal onderhandelingscomité is samengesteld uit vertegenwoordigers van :

1° de inrichtende macht

2° het personeel.

Het aantal mandaten per geleding is vastgesteld op minimum twee en maximum acht.

Artikel 14

Zijn er méér dan 25 personeelsleden, dan kan er na overleg boven het in artikel 13 bepaalde minimum 1 effectieve afgevaardigde bijkomen per begonnen schijf van 25 personeelsleden

Er zijn evenveel plaatsvervangende als effectieve afgevaardigden.

Artikel 15

De vertegenwoordigers van de inrichtende macht worden door de inrichtende macht gekozen uit personen die bevoegd zijn om de inrichtende macht te verbinden.

De directeur van een school voor kleuter-, lager of basisonderwijs is de permanente adviseur zonder stemrecht van het lokaal onderhandelingscomité.

In de andere scholen kan de directeur aangeduid worden als vertegenwoordiger van de inrichtende macht, zoniet is hij permanent adviseur zonder stemrecht van het lokaal onderhandelingscomité.

Artikel 16

§ 1. De vakbondsafgevaardigde is van rechtswege vertegenwoordiger van het personeel in het lokaal onderhandelingscomité op voorwaarde dat de vakorganisatie een aantal bijdrageplichtige leden telt dat tenminste 10 % vertegenwoordigt van het aantal personeelsleden van de school of scholen behorend tot het lokaal onderhandelingscomité.

Het behalen van de 10 % wordt bewezen bij het Centraal Paritair Comité zoals bedoeld in artikel 2, § 1,2 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

§ 2. Indien er in het lokaal onderhandelingscomité meer mandaten te begeven zijn dan er vakbondsafgevaardigden kunnen aangeduid worden overeenkomstig § 1, worden de overige mandaten toegewezen door verkiezingen overeenkomstig de artikelen 17 en 18 van dit decreet.

Artikel 17

§ 1. De vertegenwoordigers van het personeel die bedoeld worden in artikel 16, § 2, worden door de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling verkozen. Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en zijn verkiesbaar.

§ 2. De kandidaten worden voorgedragen op lijsten ingediend door de representatieve vakorganisaties. De vakorganisaties kunnen een gemeenschappelijke lijst indienen. Deze lijsten moeten dubbel zoveel kandidaten bevatten als er mandaten te begeven zijn.

§ 3. Indien een vakorganisatie een onvolledige lijst neerlegt, mogen andere, niet door de betrokken representatieve vakorganisatie voorgedragen, personeelsleden op deze lijst kandidaat stellen. Indien er zich meer personeelsleden melden dan er nog open plaatsen op de lijst of lijsten zijn duidt de vakorganisatie of duiden de vakorganisaties de kandidaten aan tot de lijst volledig is. De betrokken representatieve vakorganisatie mag deze personeelsleden slechts op een uitdrukkelijke gemotiveerde wijze weigeren. Het betrokken personeelslid kan tegen deze weigering beroep aantekenen bij het lokaal onderhandelingscomité. Indien in het lokaal onderhandelingscomité geen consensus bereikt wordt over de aanvaardbaarheid van de motieven tot weigering, dan kan het betrokken personeelslid zich kandidaat stellen.

Artikel 18

De kandidaten worden in volgorde van hun stemmenaantal verkozen. Bij gelijk aantal stemmen wordt voorrang gegeven aan de kandidaat met de grootste anciënniteit in de betrokken instelling.

De kandidaten die niet werden verkozen, worden in volgorde van hun stemmenaantal, als opvolger aangewezen.

Artikel 19

Het mandaat van de vertegenwoordigers van het personeel duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

Artikel 20

Aan het mandaat van vertegenwoordiger van het personeel in het lokaal onderhandelingscomité komt een einde wanneer het lid :

- 1° niet opnieuw wordt verkozen ;

- 2" niet langer voldoet aan de voorwaarden van de geleding waarvan hij deel uitmaakt ;
- 3" ontslag neemt ;
- 4" in een toestand van overeenigbaarheid komt.

Bij een betwisting over één van deze punten beslist het Centraal Paritair Comité zoals bedoeld in artikel 2, §1,2 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

Artikel 21

Het lokaal onderhandelingscomité bepaalt het reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel.

AFDELING 3

Werking

Artikel 22

De lokale onderhandelingscomités worden voorgezeten door de voorzitter of een afgevaardigde van de inrichtende macht.

Artikel 23

Na de oprichting stelt elk lokaal onderhandelingscomité een huishoudelijk reglement op.

Dat huishoudelijk reglement van orde bepaalt minimaal :

- 1" het aantal bijeenkomsten met een minimum van vijf per jaar ;
- 2" de wijze en de termijn van bijeenroeping ;
- 3" de wijze van mededeling van de documenten ;
- 4" de termijn voor de inschrijving van een materie op de agenda door een vertegenwoordiger van het personeel ;
- 5" de taak van de voorzitter ;
- 6" de taak van de secretaris die onder de leden van de vertegenwoordiger van het personeel gekozen wordt ;
- 7" de wijze van besluitvorming en de stemming ;
- 8" de faciliteiten voor de vertegenwoordigers van het personeel.

Artikel 24

Een materie wordt op de agenda van het lokaal onderhandelingscomité geplaatst op initiatief van de inrichtende macht of van één of meerdere vertegenwoordigers van het personeel.

AFDELING 4

Bevoegdheden

Artikel 25

De lokale onderhandelingscomités hebben informatierecht, onderhandelingsbevoegdheid, toezichtsbevoegdheid en bemiddelingsbevoegdheid.

ONDERAFDELING A

Informatierecht

Artikel 26

De inrichtende macht moet aan de leden van de lokale onderhandelingscomités inlichtingen verstrekken in verband met de tewerkstelling.

Deze inlichtingen hebben betrekking op :

1° de jaarlijkse en occasionele inlichtingen over de evolutie van het aantal leerlingen en de weerslag ervan op tewerkstelling en infrastructuur ;

2° de jaarlijkse en occasionele inlichtingen over de structuur van de scho(o)l(en) inclusief over de fusies, overname, sluiting, uitbreiding, rationalisering of andere belangrijke structuurwijzigingen waaromtrent de inrichtende macht onderhandelingen voert en de weerslag daarvan op de evolutie van de tewerkstelling ;

3° occasionele inlichtingen over het personeelsverloop ;

4° de algemene principes van het personeelsbeleid ;

5° de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd, te wijzigen.

Artikel 27

De inrichtende macht moet aan de leden van de lokale onderhandelingscomités inlichtingen verstrekken in verband met de inrichtende macht en de scho(o)l(en).

Deze inlichtingen betreffen :

1° Basisinformatie over de juridische vorm van het statuut van de inrichtende macht;

2° Occasionele inlichtingen over de eventuele wijzigingen aan het statuut van de inrichtende macht ;

3° Basisinformatie over positie van de scho(o)l(en) ;

— organogram van de scho(o)l(en) ,

— lijst van de onderwijsinrichtingen van gelijk niveau en/of met dezelfde aangeboden studierichtingen die in de streek gevestigd zijn ;

— beleid inzake recrutering van leerlingen en informatie aan de ouders ;

Artikel 28

De inrichtende macht moet aan de leden van de lokale onderhandelingscomités inlichtingen verstrekken in verband met het financieel beleid van de school.

Deze inlichtingen betreffen :

1° de ontvangen toelagen,

2° de inkomsten voortvloeiend uit initiatieven voor steun aan de scholen,

3° kostgelden van internaten, maaltijdtickets, bij- en naschoolse activiteiten,

4° alle andere inkomsten.

5° de jaarrekeningen van het laatste kalenderjaar.

6° de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de scho(o)l(en) ,

Artikel 29

De inrichtende macht moet aan de leden van de lokale onderhandelingscomités inlichtingen verstrekken in verband met de infrastructuur van de school.

Artikel 30

De inrichtende macht moet aan de leden van de lokale onderhandelingscomités inlichtingen verstrekken in verband met gebeurtenissen of interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben voor haar personeel.

ONDERAFDELING B

Onderhandelingsbevoegdheid

Artikel 31

In de lokale onderhandelingscomités onderhandelen de inrichtende macht en de vertegenwoordigers van het personeel vakorganisaties over de aanvullende regelen ter zake van :

- 1" aard en duur van het dienstverband ;
- 2" rechten en plichten, onverenigbaarheden en verbodsbepalingen, regeling van cumulaties met andere ambten, betrekkingen of bezigheden.
- 3" interne tuchtregeling ;
- 4" aansprakelijkheidsreglementering ;
- 5" regeling inzake evaluatie van het personeel ;
- 6" het algemeen beleid inzake de verlopen en deeltijdse arbeid ;
- 7" navormingsbeleid van personeelsleden ;
- 8" de maatregelen van inwendige orde.
- 9" de richtlijnen en de regelen inzake de prestatieregeling.

Artikel 32

De afwezigheid van een of meer regelmatig opgeroepen leden maakt de onderhandelingen niet ongeldig.

Artikel 33

De conclusies van iedere onderhandeling worden vermeld in een protocol waarin ofwel het eenparig akkoord van de afvaardiging van de inrichtende macht en van de vertegenwoordigers van het personeel, ofwel hun respectieve standpunten worden opgetekend.

Artikel 34

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen door de inrichtende macht vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 33 van dit decreet.

In geval van een eenparig akkoord kan de inrichtende macht geen maatregelen nemen die afwijken van het protocol.

ONDERAFDELING C

Toezichtsbevoegdheid

Artikel 35

De lokale onderhandelingscomités zien toe op de toepassing van de sociale wetgeving en van de sociale en administratieve reglementeringen voortvloeiend uit de onderwijs-wetgeving.

ONDERAFDELING D

Bemiddelingsbevoegdheid

Artikel 36

De lokale onderhandelingscomités kunnen bemiddelen bij elk geschil of elke betwisting van collectieve aard die zich in de school of scholen voordoet of dreigt te ontstaan.

HOOFDSTUK IV

Rechten en plichten van de afgevaardigden
van het personeel

AFDELING 1

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers van het personeel
in de lokale onderhandelingscomités

Artikel 37

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen de voorzitter van het lokaal onderhandelingscomité verzoeken het comité samen te roepen en kunnen te behandelen materies op de dagorde plaatsen.

Artikel 38

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle informatie verstrekken die nuttig zijn voor het personeel en van professionele en syndicale aard zijn.

Schriftelijke mededelingen mogen in de school aangeplakt worden op de daartoe aangewezen plaatsen.

Informatievergaderingen voor het personeel mogen, mits mededeling aan de directie, in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

Artikel 39

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen bij de inrichtende macht stappen doen in het gemeenschappelijk belang van het personeel.

Artikel 40

De vertegenwoordigers van het personeel hebben het recht om deel te nemen aan vakbondsactiviteiten die georganiseerd zijn door de representatieve vakorganisaties.

De vakorganisaties delen bij het begin van elk trimester aan de inrichtende macht de data van de vakbondsactiviteiten mee die zullen plaatshebben in de loop van dat trimester. Het aantal vakbondsactiviteiten per jaar wordt vastgesteld op maximum drie dagen.

Artikel 41

De vertegenwoordigers van het personeel krijgen de nodige faciliteiten om hun taak uit te oefenen. Die faciliteiten worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement van het lokaal onderhandelingscomité.

Artikel 42

De vertegenwoordigers van het personeel zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

Artikel 43

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 21 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

AFDELING 2

Rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

Artikel 44

§ 1. De vakbondsafgevaardigde die conform art 16 § 1 van dit decreet vertegenwoordiger van het personeel is, heeft de rechten en de plichten zoals bedoeld in de artikelen 37 t.e.m. 43 van dit decreet.

§ 2. Daarnaast heeft de vakbondsafgevaardigde ook specifieke rechten en plichten die hij ofwel uitoefent naast het in § 1 van dit artikel bepaalde of die zijn enig bevoegdheidssterrein vormen indien hij geen lid is van het lokaal onderhandelingscomité.

Artikel 45

§ 1. De specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden worden geregeld in overkomsten afgesloten tussen de inrichtende machten en de vakbonden.

§ 2. Bij gebrek aan dergelijke overeenkomst gelden de bepalingen vermeld in de artikelen 46,47,48,49,50 en 51 van dit decreet.

Artikel 46

De vakbondsafgevaardigde heeft het recht om m.b.t. de aangelegenheden vermeld in artikel 31 voorstellen te doen aan het lokaal onderhandelingscomité, gehoord te worden en advies uit te brengen.

Artikel 47

De vakbondsafgevaardigden kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle mededelingen verstrekken die nuttig zijn voor het personeel zonder dat zulks de organisatie van het werk mag verstoren. De mededelingen moeten van professionele en syndicale aard zijn. Schriftelijke mededelingen mogen aangeplakt worden op de daartoe bestemde plaatsen. Informatievergaderingen voor het personeel kunnen mits mededeling aan de directie in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

Artikel 48

De vakbondsafgevaardigden kunnen stappen doen bij de inrichtende macht ter verdediging van de belangen van de personeelsleden en kan de personeelsleden die zich t.o.v. de inrichtende macht moeten verantwoorden, bijstaan.

Artikel 49

De vakbondsafgevaardigden hebben het recht deel te nemen aan vakbondsactiviteiten, die georganiseerd worden door de representatieve vakbondsorganisaties. De vakbondsorganisaties delen aan de inrichtende machten bij het begin van elk trimester de data mee van de vakbondsactiviteiten die zullen plaatshebben in de loop van dat trimester. Het aantal vakbondsactiviteiten per jaar wordt vastgesteld op maximum drie per jaar.

Artikel 50

De vakbondsafgevaardigden zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

Artikel 51

De vakbondsafgevaardigden kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 21 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

Ze moeten de nodige faciliteiten krijgen om hun taak te kunnen uitoefenen.

HOOFDSTUK V

Afdwingbaarheid

Artikel 52

Het Centraal paritair comité voor het gesubsidieerd vrij onderwijs bedoeld in artikel 2 § 1, 2° van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs in de gesubsidieerde psycho-medische-sociale centra is bevoegd om :

1° bemiddelend op te treden ten aanzien van een lokaal onderhandelingscomité op verzoek van één van de geledingen.

2° inbreuken op de bepalingen van dit decreet vast te stellen.

Artikel 53

De Vlaamse Regering kan na het optreden of de vaststelling bedoeld in artikel 52 een sanctie opleggen aan de inrichtende macht die moedwillig of door nalatigheid de verplichtingen voortvloeiend uit dit decreet niet naleeft.

De sanctie kan een gedeeltelijke terugvordering van de werkingstoelagen zoals bedoeld in artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving inhouden.

Artikel 54

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de toepassing van de sancties.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende
de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs

Artikel 55

Artikel 19 van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs wordt vervangen door volgende bepaling :

„Artikel 19

De vertegenwoordigers van het personeel worden gekozen door en onder de gesubsidieerde personeelsleden van de onderwijsinstellingen die onder de participatieraad ressorteren.

Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en zijn verkiesbaar.”

Artikel 56

Artikel 20 van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

Artikel 57

In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de woorden „§§2 en 3” geschrapt.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

Artikel 58

Dit decreet treedt in werking op de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van afdeling 4 van Hoofdstuk III en Hoofdstuk V die in werking treden op het ogenblik van de oprichting van de lokale onderhandelingscomités en uiterlijk op 1 september 1995.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over het voorontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomité in het vrij gesubsidieerd onderwijs

1 Algemene situering

De minister van onderwijs verzocht de Vlaamse Onderwijsraad in een brief van 21 december 1994 om dringend advies over een voorontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

In de collectieve arbeidsovereenkomst van 29 september 1993 werd overeengekomen dat de overheid een syndicaal statuut zou uitwerken voor het vrij gesubsidieerd onderwijs. De CAO bepaalt dat in het decreet de bevoegdheden van de paritaire comités zullen worden vastgelegd alsmede de bescherming van de vakbondsafgevaardigden in de uitoefening van hun opdracht. Het statuut zal steunen op de algemene economie van het syndicaal statuut van de overheidssector. Voor het hoger onderwijs buiten de universiteit zal een gelijkaardige regeling worden vastgelegd in het nieuwe hogeschooldecreet.

Het voorontwerp van decreet werd opgesteld in uitvoering van deze overeenkomst.

Het advies van de Onderwijsraad spitst zich toe op de bevoegdheden van de **onderhandelingscomités**. In alle vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen, met uitzondering van deze waar de inrichtende macht participatief is samengesteld, bestaan momenteel ook participatieraden. De Onderwijsraad is van oordeel dat de bevoegdheden van beide organen duidelijk van mekaar onderscheiden moeten zijn. De Onderwijsraad baseert zijn advies tevens op een vergelijking van de bevoegdheden met deze van de syndicale overlegorganen die bestaan in het officieel onderwijs.

Dit advies werd uitgebracht op de algemene raden van 24 en 31 januari 1995. Met uitzondering van de punten waarbij het resultaat van de stemming staat vermeld, gebeurde dat met eenparigheid van stemmen.

2 Advies

2.1 Algemene opmerking

- 2.1.1 Een deel van de algemene raad wijst erop dat de toepassing van deze regelgeving problemen kan opleveren voor kleine scholen. In deze instellingen moeten de bepalingen van het voorliggend voorontwerp van decreet soepel toegepast kunnen worden.

Andere leden zijn van oordeel dat de regelgeving onverkort toegepast kan worden in kleine scholen. De CAO bepaalt dat elke school uit het vrij gesubsidieerd onderwijs onder het toepassingsgebied van deze regeling zal vallen. Ook het syndicaal statuut voor de officiële sector maakt dit onderscheid niet. In het voorontwerp wordt bovendien de mogelijkheid gecreëerd om één onderhandelingscomité op te richten voor meerdere scholen.

- 2.1.2 Er is ook geen overeenstemming over de vraag of er specifieke regelingen noodzakelijk zijn voor scholen waarvan de inrichtende macht participatief is samengesteld. De voorstanders van een specifieke regeling zijn van oordeel dat in dat geval een overlegforum tussen werkgevers en werknemers overbodig is. De tegenstanders van een specifieke regeling verwijzen naar de regelgeving op de hogescholen waar de raad van bestuur eveneens volgens een participatief model is samengesteld en waar tevens hogeschoolonderhandelingscomités zullen geïnstalleerd worden.
- 2.1.3 Een lid wijst in het algemeen op het gevaar voor **overregulering** op een aantal punten. Het decreet op de onderhandelingscomités moet duidelijk blijven.

2.2 Toepassingsgebied

De Onderwijsraad pleit voor een uitbreiding van de **toepassingssfeer** van het decreet. De Onderwijsraad is van oordeel dat het decreet zijn volle uitwerking moet hebben in het deeltijds beroepssecundair onderwijs, in het onderwijs voor sociale promotie, het deeltijds kunstonderwijs, de P.M.S.-centra en in de internaten, ook in de autonome. In de mate dat deze sectoren niet onder het voorontwerp van decreet zouden vallen, vraagt de Onderwijsraad een aanpassing van art. 2.

2.3 Samenstelling van het overkoepelend onderhandelingscomité

- 2.3.1 Er was binnen de raad verschil van mening over de oprichting van een overkoepelend onderhandelingscomité. Een meerderheid van de leden stond evenwel achter de idee om een overkoepelend onderhandelingscomité op te richten.

Een deel van de raad verzet zich tegen het feit dat er een vertegenwoordiging van de representatieve verenigingen van inrichtende machten kan zetelen in het overkoepelend onderhandelingscomité. Ook in sectorcomité X en in het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten zetelen ARGO of de representatieve verenigingen van inrichtende machten niet. Ook wijkt de voorgestelde samenstelling af van de algemene bepalingen van het syndicaal statuut (wet van 19.12.1974). Er is geen reden waarom onderwijs zou afwijken van deze algemene regeling. Het vastleggen van de grondregelen van het arbeidsvoorwaardenbeleid is een aangelegenheid van de overheid; niet van de representatieve verenigingen van inrichtende machten.

Andere leden zijn van oordeel dat de opname van de representatieve vereniging van inrichtende machten evident is aangezien deze direct betrokken partij is in de mate dat ze overeenkomsten die binnen het onderhandelingscomité worden gemaakt, moet uitvoeren.

2.3.2 De Onderwijsraad wijst erop dat de wijze waarop de representativiteit van vakorganisaties wordt aangetoond, bevreemdend is (art. 6, § 1). De wet van 19 december 1974 heeft immers betrekking op de relaties tussen de overheid en de vakorganisaties voor de officiële sector. Daarom kan voor de representativiteit van de vakorganisaties in het vrij gesubsidieerd onderwijs beter verwezen worden naar art. 2, § 1 van het decreet van 27 maart 1994 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra en naar art. 1, 5° van het besluit van de Vlaamse executieve van 19 juni 1991 tot oprichting van paritaire comités voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en de pedagogische begeleidingsdiensten en de gesubsidieerde vrije psycho-medisch-sociale centra en tot vaststelling van hun benaming, bevoegdheid, samenstelling en werkwijze.

2.3.3 De Onderwijsraad vraagt zich af waarop de bevoegdheid van het overkoepelend onderhandelingscomité t.a.v. de pensioenregeling kan gebaseerd worden. De pensioenregeling behoort immers tot de bevoegdheden van de federale overheid.

2.4 Lokale onderhandelingscomités

2.4.1 Ressorten van respectievelijk de participatieraad en het onderhandelingscomité
De voorliggende bepalingen over de onderhandelingscomités sluiten niet uit dat er voor eenzelfde groep van scholen een participatieraad en een **onderhandelingscomité** bestaat. De Onderwijsraad is van oordeel dat deze mogelijkheid tot **harmonisering** moet gewaarborgd worden.

De Onderwijsraad wijst erop dat de modaliteiten voor de toepassing van art. 11, § 3 enkel in de memorie van toelichting staan. Dit is onvoldoende. Uit de tekst van het decreet zelf moet blijken dat in deze optie de lokale **onderhandelingscomités** blijven bestaan doch een gedeelte van hun bevoegdheden overdragen

2.4.2 Samenstelling

2.4.2.1 De Onderwijsraad is van mening dat het niet wenselijk is dat de geledingen naast effectieve leden ook plaatsvervangers kunnen aanduiden (art. 14). De goede werking van een onderhandelingscomité vereist continuïteit in de delegaties. Wel kunnen delegaties zich laten bijstaan door technici.

2.4.2.2 Er wordt gevraagd om in art. 16, § 1, 2de lid toe te voegen dat het behalen van de 10% bewezen wordt bij de voorzitter van het centraal paritair comité. Medelieden wie bij welke vakorganisatie is aangesloten behoort immers tot de persoonlijke levenssfeer.

2.4.2.3 Een beroepsprocedure tegen wraking van kandidaten door de vakorganisaties is te verregaand. De vakorganisatie moet de wraking van een kandidaat wel verantwoorden. De raad vraagt daarom de schrapping van de beroepsprocedure.

2.4.2.4 De Onderwijsraad wijst er op dat er geen specifieke maatregelen zijn voorzien voor de ~~eerste~~ verkiezingen (toepassing van art. 17, § 3 en art. 21). De Onder-

wij sraad vraagt dat in deze leemte zou worden voorzien zoals dat in het **decreet** op de participatieraden is gebeurd.

- 2.4.2.5 De Onderwijsraad vraagt dat het begrip “onverenigbaarheid” **decretaal** ZOU omschreven worden.
- 2.4.2.6 Er is in het voorontwerp van decreet niet bepaald wanneer er een einde komt aan het mandaat van een vertegenwoordiger van de inrichtende macht. Daarom moet het voorontwerp ook omschrijven wanneer aan het mandaat van een vertegenwoordiger van de inrichtende macht een einde komt.
- 2.4.2.7 De Ondenvijsraad vraagt dat een vertegenwoordiger wiens mandaat betwist wordt, kan blijven fungeren tot **het** centraal paritair comité een beslissing heeft genomen.

2.4.3 Werking

De Vlaamse Onderwijsraad stelt **voor dat** hetzij door het **centraal** paritair comité, hetzij binnen het overkoepelend onderhandelingscomité een model voor een kiesreglement en voor een huishoudelijk reglement wordt opgesteld. Lokale paritaire comités kunnen afwijken van het model, mits er binnen het lokale comité een akkoord over is.

2.4.4 Bevoegdheden

- 2.4.4.1 De algemene raad vraagt dat de algemene principes van het personeelsbeleid en de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd, te wijzigen, onderhandelingsmaterie zouden worden. In het voorontwerp van decreet worden deze thema's geplaatst onder het informatierecht.
- 2.4.4.2 De algemene raad vraagt dat **het** concluderend gedeelte uit het verslag van de schooldoorlichting ter informatie wordt meegedeeld aan het onderhandelingscomité.
- 2.4.4.3 De Onderwijsraad wijst erop dat het informatierecht van de leden van de participatieraad vrijblijvend en zeer algemeen geformuleerd wordt terwijl het informatierecht van de onderhandelingscomités vrij precies vastgelegd wordt. Dit verschil kan de werking van een participatieraad ernstig hinderen.
- 2.4.4.4 In de huidige formulering van art. 35 is het onduidelijk wat bedoeld is met “het toezicht op de toepassing van de sociale wetgeving en van de sociale en administratieve reglementeringen voortvloeiend uit de onderwijswetgeving”. Bovendien kan deze toezichtsregeling niet functioneren als de leden van het onderhandelingscomité geen inzage hebben in de betreffende documenten. De vertegenwoordigers van de inrichtende macht zijn van oordeel dat dit niet mag impliceren dat er inzage is van de personeelsdossiers.

2.4.4.5 Bevoegdheden m.b.t. de veiligheid en de gezondheid

De raad vraagt om het onderscheid te behouden tussen enerzijds een onderhandelingscomité waar onderhandeld wordt over de arbeidsvoorwaarden en anderzijds een comité voor veiligheid en gezondheid. De bevoegdheden van beide organen zijn duidelijk verschillend en ook het profiel van de vertegenwoordigers van het personeel verschilt. De hogeschoolonderhandelingscomités zijn ook niet bevoegd voor de materies die veiligheid en gezondheid betreffen.

De vertegenwoordigers van het VSKO namen op dit terrein een minderheidsstandpunt in. Zij vragen om de bevoegdheden inzake veiligheid en gezondheid toe te vertrouwen aan de onderhandelingscomités. Een proliferatie van overlegstructuren en van verkiezingen voor de overleg- en inspraakorganen in de onderwijsinstellingen is nadelig voor een coherente beleidsvoering. Aan het probleem van de competentie van de vertegenwoordigers in materies veiligheid en gezondheid kan tegemoet gekomen worden door de wijze van samenstellen van de delegatie.

2.4.5. Afdwingbaarheid

De raad is van oordeel dat het centraal paritair comité een belangrijke rol te spelen heeft als bemiddeling+ en beroepsinstantie.

De goede werking van het centraal paritair comité is hiervoor een belangrijke vereiste. Hiertoe moet o.m. een procedure worden vastgesteld.

Een meerderheid van de raad stemt in met het principe van de afdwingbaarheid door middel van een eventuele sanctie zoals omschreven in de artikelen 53 en 54 van het ontwerp.

Wel dringt een meerderheid er op aan dat een maximum zou worden ingeschreven inzake de sancties. Verwezen wordt naar de sancties die bepaald zijn in het decreet op medezeggenschap van 23 oktober 1991.

Vertegenwoordigers van de Inrichtende Machten wijzen er op dat dient nagegaan of de artikelen 52 en 53 in samenlezing met de artikelen 31 en 34 van het ontwerp niet in strijd kunnen komen met artikel 24 van de grondwet. **Anderzijds** wordt gesteld dat het voorliggende ontwerp bevoegdheden overneemt van de ondernemingsraden, waardoor inzake de onderwijsvrijheid geen nieuwe toestand ontstaat.

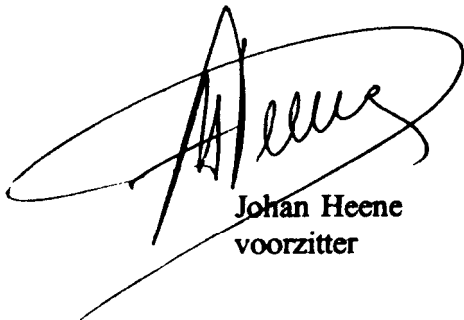
2.5. **Wijzigingen aan het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs**

- 2.5.1.** Een deel van de raad steunt het voorstel dat een vertegenwoordiging van de personeelsgeleding uit het onderhandelingscomité met raadgevende stem mag deelnemen aan de vergadering van de participatieraad. Dit geldt enkel voor die agendapunten die ook tot de bevoegdheden van de onderhandelingscomités behoren. Deze regeling is eveneens enkel van toepassing als er in de personeelsgeleding van de participatieraad geen enkel lid van de syndicale delegatie verkozen is.

Een ander deel is het hier niet mee eens, en onderschrijft de bepalingen van artikel 55 uit het ontwerp.

2.5.2. De Onderwijsraad wijst er op dat in de slotbepalingen geen modaliteiten zijn voorzien voor de inwerkingtreding van het hoofdstuk over de participatieraden. Dit hoofdstuk treedt best pas in werking als de huidige mandaten zijn afgelopen.

Johan Perquy
algemeen secretaris

Johan Heene
voorzitter

**ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE
RAAD VAN VLAANDEREN**

SERV

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN

***ADVIES OVER HET VOORONTWERP VAN
DECREET TOT OPRICHTING VAN
ONDERHANDELINGSCOMITÉS
IN HET VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS***

Brussel, 2 februari 1995

1. VOORAF

De Minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken heeft de SERV bij brief van 21 december 1994 om een advies gevraagd over een voorontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

2. HET OPZET VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Het syndicaal statuut van het personeel van het gemeenschapsonderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs is geregeld door de wet van 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Voor het personeel van het vrij gesubsidieerd onderwijs geldt een andere regeling, onder meer die van de wet van 20 september 1948 houdende de organisatie van het bedrijfsleven. De toepassing van die wet is, om verschillende redenen, niet optimaal.

Met het voorliggende voorontwerp wil men in het voltijdse, vrij gesubsidieerd basis- en secundair onderwijs onderhandelingscomités oprichten op het lokale niveau en op het overkoepelende niveau voor de hele sector. Men wil daarmee een, voor het vrij gesubsidieerd onderwijs geëigende, oplossing geven aan het lokale overleg tussen werknemers en werkgevers en aan het overkoepelende overleg tussen de overheid, de werkgevers en de werknemers.

De overheid komt met dit voorontwerp een engagement na uit de CAO van 29 september 1993 waarin werd overeengekomen een decretale regeling uit te werken voor de arbeidsverhoudingen in het vrij gesubsidieerd onderwijs, die analoog is met het syndicaal statuut van het officiële onderwijs en die tegelijkertijd rekening houdt met de eigenheid van het betrokken onderwijsnet.

3. ADVIES

3.1 Principieel standpunt

De SERV kan zich met het opzet van het voorontwerp akkoord verklaren, omdat het tegemoet tracht te komen aan een aantal problemen in het overleg en ook omdat het initiatief van de decreetgever er komt op vraag van de onderwijssector zelf.

De SERV wijst erop dat de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever ter zake tal van juridische vragen oproept.

De SERV benadrukt dat de regelgeving inzake collectieve arbeidsbetrekkingen als onderdeel van het arbeidsrecht in globo een federale bevoegdheid is, en dit zowel voor de openbare als voor de particuliere sector.

Ingevolge de staatshetvorming, inzonderheid de grondwettelijke bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake onderwijs, werden bij decreet een aantal aspecten van de collectieve arbeidsverhoudingen geregeld voor het vrij gesubsidieerd onderwijs (o.m. het decreet op de rechtspositieregeling voor het gesubsidieerd personeel waardoor de oprichting van de paritaire comités mogelijk werd, en het hogescholendecreet met de regeling voor de onderhandelingscomités in het hoger onderwijs). Het voorontwerp kadert kennelijk in die ontwikkeling.

De SERV onderstreept dat initiatieven van de Vlaamse decreetgever de federale wetgeving inzake collectieve arbeidsbetrekkingen niet kunnen wijzigen, noch kunnen uithollen. Zij kunnen ook geen precedent zijn noch voor het gemeenschapsonderwijs en officieel gesubsidieerd onderwijs, noch voor andere sectoren. Evenmin kan een dergelijk initiatief een precedent zijn om de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen te vervangen.

Dit voor wat de draagwijdte van de Vlaamse decretale initiatieven kan zijn in het licht van de federale bevoegdheden.

Daarnaast moet het voorontwerp ook getoetst worden aan de principes verankerd in de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie, met name de vrijheid van sociaal overleg tussen werkgevers en werknemers en de syndicale vrijheid.

Het moet ook getoetst worden aan de eigenheid van het vrij gesubsidieerd onderwijs, met name het privaatrechtelijke karakter ervan dat, onder meer, tot uiting komt in de contractuele arbeidsverhoudingen.

De toetsing van het voorontwerp aan de federale wetgeving en aan de bovenvermelde principes roept bij de SERV volgende fundamentele bedenkingen op.

3.2 Fundamentele bedenkingen bij het voorontwerp

3.2.1 Het toepassingsgebied

Overlapping met de federale regelgeving voor het niet-gesubsidieerde personeel

De individuele en collectieve arbeidsbetrekkingen voor het niet-gesubsidieerde personeel worden federaal geregeld. Het voorontwerp houdt hiermee onvoldoende rekening. De SERV is daarom van mening dat de bevoegdheidsomschrijving van het overkoepelende onderhandelingscomité en de bepalingen omtrent de vakbondsafgevaardigden moeten beperkt blijven tot het gesubsidieerde personeel, omdat ten aanzien van het niet-gesubsidieerde personeel de federale CAO-wet van 5 december 1968 blijft gelden op basis waarvan de paritaire comités en een vakbondsafvaardiging voor het niet-gesubsidieerde personeel werden opgericht. Het is, binnen die federale grenzen, wel mogelijk om bij decreet aanvullende bevoegdheden toe te kennen aan de vakbondsafvaardiging, waaronder de vertegenwoordiging in het lokale onderhandelingscomité.

De SERV pleit ervoor dat die personeelscategorie een minimumvertegenwoordiging kan krijgen in de lokale onderhandelingscomités, gezien de bevoegdheden van die comités.

Beperking tot het voltijds onderwijs

Het toepassingsgebied van de nieuwe regelgeving zou beperkt worden tot het voltijdse basis- en secundair onderwijs. De SERV vraagt, met het oog op een efficiënt personeelsbeleid, het toepassingsgebied uit te breiden tot het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de PMS-centra, het deeltijds kunstonderwijs en het onderwijs voor sociale promotie.

Het is niet helemaal duidelijk of ook de internaten onder de nieuwe regelgeving zouden vallen, vooral in relatie met het paritair comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen. De SERV vraagt dat dit wordt uitgeklaard.

3.7 2 Het overkoepelende onderhandelingscomité

Samenstelling

In het overkoepelende onderhandelingscomité zetelen naast de overheid en de werknemersvertegenwoordigers ook de inrichtende machten.

De SERV is van oordeel dat wanneer arbeidsvoorwaarden en statuten worden besproken, het principe van paritair overleg, zijnde de overheid en de werknemersvertegenwoordigers, moet worden gevolgd. De drieledige samenstelling, dat wil zeggen het betrekken van de inrichtende machten, kan in dat geval niet gelden.

Representativiteitscriteria

De representativiteitscriteria voor het overkoepelende onderhandelingscomité worden overgenomen van het syndicaal statuut voor het overheidspersoneel. Hiervoor is wegens het privaatrechtelijke karakter van het vrij gesubsidieerd onderwijs geen enkele reden. De SERV stelt voor dat de voordracht van de kandidaten zou gebeuren door de organisaties die in de SERV zijn vertegenwoordigd.

3.2.3 De lokale onderhandelingscomités

Onduidelijkheden in de algemene bepalingen

Het voorontwerp creëert onduidelijkheid door het door elkaar gebruiken van verschillende omschrijvingen en termen. Zo worden in de artikelen 11 en 12 diverse termen door elkaar gebruikt (pedagogisch geheel of entiteit, school). De SERV vraagt duidelijkheid te scheppen in de gebruikte terminologie.

Samenstelling

In de artikelen 14, 16, 17 en 18 wordt er onduidelijkheid gecreëerd met betrekking tot het aantal mandaten en de plaatsvervangende voor de lokale onderhandelingscomités. In artikel 16 is sprake van even veel plaatsvervangende als effectieve leden. In artikel 16 en 17 wordt nergens het onderscheid gemaakt tussen effectieve en plaatsvervangende mandaten en in artikel 18 is dan weer sprake van opvolgers. De SERV stelt voor dat de terminologie wordt uitgeklaard. De regelgeving voor de Comités VGV kan hier model staan.

In artikel 14 dient te worden bepaald dat de vertegenwoordiging van de inrichtende macht niet meer leden mag tellen dan er effectieve personeelsafgevaardigden zijn. Bovendien ontbreekt een regeling voor de beëindiging van het mandaat van de vertegenwoordigers van de inrichtende macht.

Representativiteit en controle

De representativiteit voor het lokale onderhandelingscomité wordt op een louter kwantitatieve basis vastgesteld (artikel 16, §1 en artikel 17, § 2).

Artikel 16, § 1 bepaalt dat een vakbondsafgevaardigde van rechtswege personeelsvertegenwoordiger is in het lokaal onderhandelingscomité op voorwaarde dat de vakorganisatie een aantal bijdrageplichtige leden heeft dat tenminste 10 % vertegenwoordigt van het aantal personeelsleden van de school of scholen behorend tot het lokaal onderhandelingscomité.

De SERV pleit ervoor dat naar analogie met de privé-sector verkiezingen worden georganiseerd voor de personeelsafvaardiging in het lokale onderhandelingscomité. De SERV wil dat slechts de organisaties die zijn vertegenwoordigd in de SERV en de bij hen aangesloten organisaties vakbondsafgevaardigden kunnen aanduiden en kandidaten kunnen voordragen.

De procedure voor het bepalen van de representativiteit voor de lokale onderhandelingscomités is in strijd met de federale wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De telling kan voor de SERV slechts gebeuren door personen die geheel onafhankelijk staan ten aanzien van de diverse partijen en die tot absolute geheimhouding zijn verplicht.

Oprichting

De lokale onderhandelingscomités moeten worden opgestart. Dit kan tot heel wat geschillen aanleiding geven met betrekking tot de procedure voor samenstelling van een comité. Nergens in het voorontwerp wordt een procedure voorzien voor de regeling van dergelijke geschillen.

De procedure voor de samenstelling ervan en voor de verkiezing van de personeelsafgevaardigden wordt volledig overgelaten aan het lokale niveau wat tot heel wat rechtsonzekerheid en overbodige regelingen kan leiden.

De SERV pleit ervoor dat dit alles centraal wordt geregeld.

Verkiezingen voor de lokale onderhandelingscomités

Voor de verkiezingen voor de lokale onderhandelingscomités kunnen de vakbonden verplicht worden kandidaten toe te voegen aan hun lijsten. De SERV beklemtoont dat de samenstelling van de lijsten de autonome bevoegdheid is van de vakbonden, dit volgens het principe van de syndicale vrijheid dat bekrachtigd is in de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie. Die bevoegdheid betekent niet dat alle kandidaten moeten aangesloten zijn bij een vakbond. De SERV kan ook niet akkoord gaan met de verplichting tot volledige lijsten en een dubbel aantal kandidaten als er mandaten zijn.

De SERV vraagt daarom ook dat art. 17, 5 2 wordt gewijzigd in de zin dat de verplichting wordt geschrapt om dubbel zoveel kandidaten voor te dragen als er

mandaten zijn en in te schrijven dat de vakbonden maximaal zoveel kandidaten kunnen voordragen (effectieve en plaatsvervangende) als er mandaten zijn. Artikel 17, § 3 moet worden geschrapt.

Bevoegdheid

De Vlaamse decreetgever moet ook bij het uitbouwen van overlegstructuren voor het gesubsidieerde personeel de federale wetgeving respecteren. Dit houdt concreet in dat over dezelfde aangelegenheden niet én in het lokaal onderhandelingscomité én op een ander niveau kan worden onderhandeld. Slechts op die manier kan men voorkomen dat het lokale onderhandelingscomité de werking van de ondernemingsraad zou uithollen. Omgekeerd, mag het ontbreken van een ondernemingsraad evenmin de toepassing van de federale wetgeving belemmeren. Concreet gaat het om de bevoegdheid van het lokale onderhandelingscomité inzake economische en financiële informatie, die in het huidige voorontwerp in vergelijking met de ondernemingsraden onvolledig is, en om de niet-toepasbaarheid van de bestaande procedure voor de opstelling en wijziging van een arbeidsreglement. Voor die problemen moet een sluitende oplossing worden gezocht.

Protocollen

Gezien de toch wel uitgebreide bevoegdheden van de onderhandelingscomités, moet uitdrukkelijk bepaald worden dat de protocollen geen enkele afbreuk mogen doen aan de federale, noch aan decretale en conventionele regelgeving voor het gesubsidieerd en het niet-gesubsidieerd personeel.

3.2.4 De personeels- en vakbondsafgevaardigden

Bescherming van de personeelsafgevaardigden, de vakbondsafvaardiging en de kandidaten voor de verkiezingen en de arbeidsbescherming

Het privaatrechtelijke karakter van het vrij gesubsidieerd onderwijs maakt dat het voor belangrijke onderdelen onder de federale wet blijft ressorteren. Meer bepaald geldt dit voor wat de regelgeving betreft op de bescherming van de kandidaten voor

de sociale verkiezingen en de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden. Dit geldt ook voor wat de wetgeving op de arbeidsbescherming betreft. De Vlaamse decreetgever kan die federale regelgeving niet wijzigen, opheffen of uithollen.

De bescherming van de personeelsafgevaardigden en van de vakbondsafvaardiging wordt in het voorontwerp beperkt tot daden in uitoefening van hun mandaat en biedt bijgevolg geen bescherming tegen willekeurige sancties voor andere daden of sancties tegen kandidaten. Voor de kandidaten en afgevaardigden van het tijdelijk personeel en het personeel dat onder de Arbeidsovereenkomstenwet ressorteert, is de bescherming eveneens te beperkt.

De SERV wil dat er een aanvullende bescherming tegen voortijdig ontslag van tijdelijk gesubsidieerd personeel wordt ingebouwd, dat een sluitende bescherming wordt uitgewerkt voor de kandidaten voor de verkiezingen, voor het niet-gesubsidieerd personeel conform de regeling voor de Comités Veiligheid en Gezondheid, en dat wordt bepaald dat de decretale regeling geldt onverminderd de federale wetgeving.

Beperkingen aan de vakbondsactiviteiten

De huidige formulering van artikel 40 laat een interpretatie toe die mogelijk strijdig is met het principe van de syndicale vrijheid.

Artikel 40 bepaalt immers wie kan deelnemen aan de vakbondsactiviteiten en dat het aantal vakbondsactiviteiten wordt beperkt tot maximaal 3 dagen per jaar. De SERV stelt uitdrukkelijk dat deelneming aan syndicale activiteiten niet kan worden beperkt. Een andere zaak is het verlenen van faciliteiten voor de personeelsafvaardiging wat wel door de overheid of conventioneel kan worden geregeld. De SERV vraagt dat centraal een kaderregeling voor die faciliteiten zou worden uitgewerkt, die rekening houdt met de eigenheid van de verschillende onderwijsvormen.

Discretieplicht

De discretieplicht wordt te vaag omschreven wat ertoe kan leiden dat de vertrouwelijke aard van de gegevens te lichtvaardig wordt ingeroepen.

3.3 Andere bemerkingen

3.3.1

Het voorontwerp voorziet de mogelijkheid van sancties op te leggen bij niet-naleving van het decreet. Dit wordt door de SERV ondersteund, maar globaal worden de maatregelen voor de afdwingbaarheid als te zwak beoordeeld. De SERV vraagt daarom dat een duidelijke beroepsprocedure bij geschillen wordt ingeschreven, vooral omdat de huidige bemiddelingsopdracht van het Centraal Paritair Comité (artikel 52) in een aantal gevallen onvoldoende dreigt te zijn. Een inspectie moet een begeleidende en toezichhoudende taak krijgen.

3.3.2 *ic @atieraden*

De werking van de participatieraden mag de werking van de lokale onderhandelingscomités niet uithollen. Nochtans zullen er tengevolge van de bevoegdheden van de participatieraden problemen rijzen met de taakafstemming met de onderhandelingscomités wegens overlappings in de bevoegdheden. Daarom pleit de SERV voor een vertegenwoordiging van de vakbondsafvaardiging in de participatieraden.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK **BELGIE.**
-----ADVIES VAN DE BAAD VAN **STATE.**

De BAAD VAN **STATE**, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 3 februari 1995 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "**tot** oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs", heeft op 9 februari 1995 het volgende advies gegeven :

Om overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van **State**, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991, het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te staven, wordt aangevoerd wat volgt :

"De inrichtende machten, personeelsleden en vakbonden moeten zo vlug mogelijk op de hoogte gebracht worden van de invoering van een nieuwe inspraakstructuur zodat tijdig maatregelen kunnen getroffen worden met betrekking tot de procedure voor de verkiezingen van de ondernemingsraden".

*

*

*

1. Het voor advies voorgelegd voorontwerp van decreet strekt ertoe een syndicaal statuut voor de gesubsidieerde personeelsleden van het gesubsidieerd vrij onderwijs vast te stellen. Daartoe regelt het de oprichting, de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de lokale **onderhandelingscomités** en van het overkoepelend **onderhandelingscomité**, de rechten en verplichtingen van de syndicale afgevaardigden en de sancties. Het invoeren van die nieuwe regeling heeft voorts tot gevolg dat het decreet van 23 oktober 1991 betreffende het medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs moet worden gewijzigd, wat de samenstelling en de bevoegdheden van de participatieraden betreft.

2.1. Uit een aan de Raad van **State** meegedeeld stuk van onbekende datum blijkt dat de Vlaamse regering het voorontwerp principieel heeft goedgekeurd en de Vlaamse minister die het onderwijs onder zijn bevoegdheid heeft, gemachtigd heeft om over het voorontwerp het hoogdringend advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad en van de **Sociaal-economische Raad van Vlaanderen**. Die raden hebben respectievelijk op 31 januari en 2 februari 1995 hun advies gegeven.

2.2. Uit een vergelijking van het voor **advies** voorgelegde ontwerp en de uitgebrachte adviezen blijkt dat, na de goedkeuring door de Vlaamse regering, op grond van die adviezen fundamentele wijzigingen aan de ontworpen regeling werden aangebracht, met name wat betreft

- de voordracht van de kandidaten in het overkoepelend onderhandelingscomité (artikel 7 van het ontwerp):
- het opheffen van de strijdigheid van de procedure voor het bepalen van de representativiteit voor de lokale **onderhandelingscomités** met de federale wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikel 17);
- het schrappen van de verplichting om volledige lijsten in te dienen bij de verkiezing voor de lokale **onderhandelingscomités**:
- het bepalen van modaliteiten voor de inwerkingtreding van het hoofdstuk over de **participatieraden** (artikel 64);

- het invoeren van specifieke maatregelen voor de eerste verkiezingen van de lokale onderhandelingscomités (artikel 62);
- het opstellen van een model van kiesreglement en van huishoudelijk reglement (artikelen 22 en 24, § 2).

2.3. Aan andere door de VLOR of de SERV aangehaalde belangrijke punten werd daarentegen geen gevolg gegeven. Die punten betreffen. inzonderheid

- de uitbreiding van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling tot het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de PMS-centra, het deeltijds kunstonderwijs, het onderwijs voor sociale promotie en eventueel tot de internaten (zie artikel 2, 1°);
- de beperking van het toepassingsgebied tot het gesubsidieerd personeel en de vraag om het niet-gesubsidieerd personeel een minimum vertegenwoordiging in de lokale comités te geven (zie artikel 2, 2°);
- het voorstel om verkiezingen te houden voor de aanwijzing van de personeelsafvaardiging in het lokale **onderhande-**lingscomité (zie artikel 17);
- het schrappen van de verplichting om bij de verkiezingen voor de lokale onderhandelingscomités, een dubbel aantal kandidaten voor te dragen en van de mogelijkheid om onvolledige lijsten aan te vullen (zie artikel 18);

- de uitdrukkelijke vraag de regel dat deelneming aan syndicale activiteiten kan worden beperkt niet op te nemen (zie artikel 42);
- het opnemen van een vertegenwoordiging van de **vakbonds-**afgevaardigden in de participatieraden;
- de bezwaren, zowel van de SERV als de VLOR, tegen de aanwezigheid van de inrichtende machten in het overkoepelend onderhandelingscomité.

2.4. Uit wat voorafgaat volgt dat de Vlaamse regering zich niet heeft kunnen uitspreken over de noodzaak van de wijzigingen welke door de Minister van Onderwijs reeds aan het oorspronkelijk ontwerp werden aangebracht: zij heeft zich daarenboven niet kunnen beraden over het eventuele gevolg dat, voor het overige, aan de adviezen moet worden gegeven bij de uiteindelijke uitwerking van het ontwerp.

In de gegeven omstandigheden moet dan ook worden geconcludeerd dat het ontwerp niet in zo verre gereed is dat het door de Raad van **State**, afdeling wetgeving, kan worden onderzocht.

3. Metbetrekkingtotde behandelde materie stelt zich de vraag naar de precieze bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de decreetgever. De afdeling wetgeving zal zich **over** die vraag eerst kunnen uitspreken nadat een bij collegiale beraadslaging door de Vlaamse regering definitief goedgekeurde tekst aan haar voor advies is voorgelegd.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	:	S. VANDERHAEGEN,	kamervoorzitter,
de Heren	:	M. VAN DAMME ,	staatsraden,
	:	D. ALBRECHT,	
		G. SCHRANS ,	assessoren van de
		E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	:	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. B. THYS, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

S. VANDERHAEGEN.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127, § 1, 2°, van de Grondwet.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op de vrije door de Vlaamse gemeenschap gesubsidieerde :

1° — instellingen van het kleuteronderwijs, lager onderwijs, basisonderwijs en secundair onderwijs ;

— instellingen van het onderwijs voor sociale promotie ;

— instellingen van het deeltijds kunstonderwijs ;

— internaten ;

2° op de personeelsleden tewerkgesteld in de instellingen bedoeld in 1°.

Artikel 3

Voor toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Centraal Paritair Comité : het Centraal Paritair Comité zoals bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra ;

2° LOC : Lokaal onderhandelingscomité.

HOOFDSTUK 11

Overkoepelend onderhandelingscomité

Artikel 4

De Vlaamse regering richt een overkoepelend **onderhandelingscomité** op voor de personeelsleden bedoeld in artikel 2, 2° van dit decreet.

Artikel 5

Het overkoepelend onderhandelingscomité wordt opgericht bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs is er voorzitter van.

Artikel 6

Het overkoepelend onderhandelingscomité is samengesteld uit :

1° een afvaardiging van de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs ;

2° een afvaardiging van iedere representatieve vakorganisatie;

3° een afvaardiging van iedere representatieve groepering van de inrichtende machten.

Artikel 7

Om zitting te hebben in het overkoepelend **onderhandelingscomité** wordt als representatief beschouwd :

§ 1. Personeelsverenigingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra aangesloten bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie zoals bedoeld in artikel 2 § 1 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde PMS-centra.

§ 2. De groeperingen van inrichtende machten die op basis van artikel 2 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde **psycho-medisch-sociale centra** als representatief beschouwd worden.

Artikel 8

Het overkoepelend onderhandelingscomité onderhandelt over :

1° de grondregelen terzake van :

a) het administratief statuut, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling ;

b) de bezoldigingsregeling ;

c) de betrekkingen met de vakorganisaties ;

d) de organisatie van de sociale diensten.

De in 1° bedoelde grondregelen zijn de **grondregelingen** zoals bepaald in de artikelen 3, 4, 6 en 7 van het Konink-

lijk besluit van 29 augustus 1985 tot aanwijzing van de **grond**-regelingen in de zin van artikel 2, §1, 1° van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel ;

2° de verordeningsbepalingen, algemene maatregelen van inwendige orde en algemene richtlijnen met het oog op de latere vaststelling van de personeelsformatie of inzake arbeidsduur en organisatie van het werk.

Artikel 9

De conclusies van de onderhandelingen in het overkoepe-
lend onderhandelingscomité worden vermeld in een protocol
waarin ofwel het eenparig akkoord van de afvaardiging van
de overheid, van de afgevaardigden van de representatieve
vakorganisaties en van de afgevaardigden van de representa-
tieve groeperingen van de inrichtende machten ofwel hun re-
spectieve standpunten worden opgetekend.

Artikel 10

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen
vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 9 van
dit decreet.

Artikel 11

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen met be-
trekking tot de samenstelling en de werking van het overkoe-
pelend onderhandelingscomité.

HOOFDSTUK III

De lokale onderhandelingscomités

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 12

§ 1. Iedere inrichtende macht richt voor elk van haar scho-
len een LOC op.

§ 2. In afwijking van § 1 kan de inrichtende macht na ak-
koord met de afgevaardigden van de representatieve vakor-
ganisaties van elke betrokken school :

— één LOC oprichten per pedagogische entiteit ;

— één LOC oprichten per maximum 5 scholen samen
die behoren tot haar inrichtende macht.

§ 3. De per school opgerichte LOC's kunnen overeenko-
men een gemeenschappelijk LOC op te richten.

Die overeenkomst geldt voor de duur van het mandaat van
de samenstellende lokale onderhandelingscomités en bevat
de aangelegenheden waarvoor het gemeenschappelijk LOC
bevoegd is, maar houdt niet in dat de samenstellende LOC's
ophouden te bestaan.

Artikel 13

§ 1. Met school wordt bedoeld een pedagogisch geheel, al dan niet verspreid over één of meer gebouwen en gevestigd op één of meer adressen waar onderwijs georganiseerd wordt en dat onder het gezag staat van één directeur.

§ 2. Met pedagogische entiteit wordt bedoeld het geheel van scholen die afhangen van eenzelfde inrichtende macht en die in eenzelfde gebouwencomplex gelegen zijn.

AFDELING 2

Samenstelling

Artikel 14

Elk LOC is samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van :

1 ° de inrichtende macht ;

2 ° het personeel.

Het aantal mandaten per geleding is vastgesteld op minimum twee en maximum acht.

Artikel 15

§ 1. Zijn er méér dan 25 personeelsleden, dan komt er na overleg boven het in artikel 14 bepaalde minimum 1 effectieve afgevaardigde bij per begonnen schijf van 25 personeelsleden.

§ 2. De afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties kunnen overeenkomen het aantal effectieve afgevaardigden te beperken.

§ 3. Er zijn evenveel opvolgers als effectieve leden.

Artikel 16

De vertegenwoordigers van de inrichtende macht worden door de inrichtende macht gekozen uit personen die bevoegd zijn om de inrichtende macht te verbinden.

De directeur van een school voor kleuter-, lager of basisonderwijs is de permanente adviseur van het LOC.

In de andere scholen kan de directeur aangeduid worden als vertegenwoordiger van de inrichtende macht, zoniet is hij permanent adviseur van het LOC.

Artikel 17

§ 1. De vakbondsafgevaardigde is van rechtswege vertegenwoordiger van het personeel in het LOC op voorwaarde dat zijn vakorganisatie een aantal bijdrageplichtige leden telt dat tenminste 10 % vertegenwoordigt van het aantal personeelsleden van de school of scholen behorend tot het LOC.

Het behalen van de 10 % wordt bewezen bij de voorzitter van het Centraal Paritair Comité.

§ 2. Indien er in het LOC méér mandaten te begeben zijn dan er vakbondsafgevaardigden kunnen aangeduid worden overeenkomstig § 1, worden de overige mandaten toegewezen door verkiezingen overeenkomstig de artikelen 18 en 19 van dit decreet.

Artikel 18

§ 1. De vertegenwoordigers van het personeel die bedoeld worden in artikel 17, § 2, worden door de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling verkozen. In principe zijn alle personeelsleden, met uitzondering van de directeur, stemgerechtigd en verkiesbaar.

§ 2. De kandidaten worden voorgedragen op lijsten ingediend door de representatieve vakorganisaties. De vakorganisaties kunnen een gemeenschappelijke lijst indienen. Deze lijsten moeten méér kandidaten bevatten dan er mandaten door verkiezing te begeben zijn.

Artikel 19

De kandidaten worden in volgorde van hun stemmenaantal verkozen. Bij gelijk aantal stemmen wordt voorrang gegeven aan de kandidaat met de grootste anciënniteit in de betrokken instelling of instellingen.

De kandidaten die niet werden verkozen, worden in volgorde van hun stemmenaantal, als opvolger aangewezen.

Artikel 20

Het mandaat in de LOC's duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

Artikel 21

§ 1. Aan het mandaat in de LOC's komt een einde wanneer het lid :

1° niet opnieuw wordt verkozen of gekozen ;

2° niet langer voldoet aan de voorwaarden van de geding waarvan hij deel uitmaakt ;

3° ontslag neemt ;

4° in een toestand van onverenigbaarheid komt.

§ 2. Bij een betwisting over 4° van § 1 beslist het Centraal Paritair Comité. In afwachting van die beslissing blijft betrokkene zijn mandaat uitoefenen.

Artikel 22

Het LOC stelt een reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel op.

Indien er binnen een termijn van één jaar na de oprichting van het LOC geen akkoord is over een kiesreglement is het model van kiesreglement opgesteld door het Centraal Paritair Comité van toepassing.

AFDELING 3

Werking

Artikel 23

§ 1. Het LOC wordt voorgezeten door de voorzitter of een afgevaardigde van de inrichtende macht.

§ 2. Het secretariaat van het LOC wordt waargenomen door een secretaris die onder en door de vertegenwoordigers van het personeel wordt gekozen.

Artikel 24

§ 1. Na de oprichting stelt elk LOC een huishoudelijk reglement op.

Dat huishoudelijk reglement bepaalt minimaal :

1" het aantal bijeenkomsten met een minimum van vijf per jaar ;

2" de wijze en de termijn van bijeenroeping ;

3" de wijze van mededeling van de documenten ;

4" de termijn voor de inschrijving van een materie op de agenda door een vertegenwoordiger van het personeel ;

5" de taak van de voorzitter ;

6" de taak van de secretaris ;

7" de wijze van besluitvorming en de stemming ;

8" de faciliteiten voor de vertegenwoordigers van het personeel ;

9° de wijze van communicatie met de participatieraad
inzonderheid de wijze van communicatie wat betreft de wederzijdse agenda's ;

10" de onverenigbaarheden bedoeld in artikel 21 § 1 van dit decreet ;

11 ° de wijze waarop en de gevallen waarin de geledingen technische adviseurs kunnen laten deelnemen aan de vergaderingen.

§ 2. Indien er binnen een termijn van drie maanden na de oprichting van het LOC geen akkoord is over een huishoudelijk reglement is het model van huishoudelijk reglement opgesteld door het Centraal Paritair Comité van toepassing.

Artikel 25

Een materie wordt op de agenda van het LOC geplaatst op initiatief van de inrichtende macht of van één of meerdere vertegenwoordigers van het personeel.

AFDELING 4

Bevoegdheden

Artikel 26

De LOC's hebben informatierecht, onderhandelingsbevoegdheid, toezichtsbevoegdheid en bemiddelingsbevoegdheid.

ONDERAFDELING A

Informatierecht

Artikel 27

De lokale onderhandelingscomités hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met de tewerkstelling.

Deze inlichtingen hebben betrekking op :

1° inlichtingen over de evolutie van het aantal leerlingen en de weerslag ervan op tewerkstelling en infrastructuur ;

2° inlichtingen over de structuur van de scho(o)l(en) inclusief over de fusies, overname, sluiting, uitbreiding, rationalisering of andere belangrijke structuurwijzigingen waaromtrent de inrichtende macht onderhandelingen of besprekingen voert en de weerslag daarvan op de evolutie van de tewerkstelling ;

3° inlichtingen over het personeelsverloop.

Artikel 28

De LOC's hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met de inrichtende macht en de scho(o)l(en).

Deze inlichtingen betreffen :

1° Basisinformatie over de juridische vorm van het statuut en de samenstelling van de inrichtende macht;

2° Inlichtingen over de eventuele wijzigingen aan het statuut en de samenstelling van de inrichtende macht ;

3° Basisinformatie over de positie van de scho(o)l(en) ;

— het organogram van de scho(o)l(en) ,

— de lijst van de onderwijsinrichtingen van gelijk niveau en/of met dezelfde aangeboden studierichtingen die in de streek gevestigd zijn ;

— het beleid inzake recrutering van leerlingen en informatie aan de ouders ;

— de aanbevelingen en conclusies uit het doorlichtingsverslag van de inspectie.

Artikel 29

De LOC's hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met het financieel beleid van de school.

Deze inlichtingen betreffen :

1° de ontvangen toelagen ;

2° de inkomsten voortvloeiend uit initiatieven voor steun aan de scholen ;

3° kostgelden van internaten, maaltijdtickets, bij- en naschoolse activiteiten ;

4° alle andere inkomsten ;

5° de jaarrekeningen van het laatste kalenderjaar ;

6° de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de scho(o)l(en).

Artikel 30

De LOC's hebben recht op inlichtingen in verband met de infrastructuur van de scho(o)l(en).

Artikel 31

De inrichtende macht moet aan de leden van de LOC's inlichtingen verstrekken in verband met gebeurtenissen of interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben voor haar personeel.

ONDERAFDELING B

Onderhandelingsbevoegdheid

Artikel 32

In de LOC's onderhandelen de inrichtende macht en de vertegenwoordigers van het personeel over de aanvullende regelen ter zake van :

- 1° de algemene principes van het personeelsbeleid ;
- 2° de aard en duur van het dienstverband ;
- 3° de rechten en plichten, onverenigbaarheden en verbodsbepalingen, regeling van cumulaties met andere ambten, betrekkingen of bezigheden ;
- 4° de aansprakelijkheidsreglementering ;
- 5° de regeling inzake evaluatie van het personeel ;
- 6° het algemeen beleid inzake de verlopen en deeltijdse arbeid ;
- 7° het navormingsbeleid van personeelsleden ;
- 8° de maatregelen van inwendige orde ;
- 9° de richtlijnen en de regelen inzake de prestatieregeling ;
- 10° de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd, te wijzigen ;
- 11° het opstellen en het wijzigen van een arbeidsreglement.

Artikel 33

De afwezigheid van een of meer regelmatig opgeroepen leden maakt de onderhandelingen niet ongeldig.

Artikel 34

§ 1. De conclusies van iedere onderhandeling worden vermeld in een protocol waarin ofwel het éénparig akkoord van de afvaardiging van de inrichtende macht en van de vertegenwoordigers van het personeel, ofwel hun respectieve standpunten worden opgetekend.

§ 2. Indien de onderhandelingen over het arbeidsreglement niet leiden tot een éénparig akkoord dan zal het Centraal Paritair Comité op vraag van één van de geledingen bemiddelen op treden en indien nodig voor de betwiste punten uitmaken wat wel of niet in het arbeidsreglement komt.

Artikel 35

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen door de inrichtende macht vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 33 van dit decreet.

In geval van een éénparig akkoord kan de inrichtende macht geen maatregelen nemen die afwijken van het protocol.

ONDERAFDELING C

Toezichtsbevoegdheid

Artikel 36

De LOC's zien toe op de toepassing van de sociale wetgeving en van de sociale en administratieve reglementeringen voortvloeiend uit de onderwijswetgeving.

ONDERAFDELING D

Bemiddelingsbevoegdheid

Artikel 37

De LOC's kunnen bemiddelen bij elk geschil of elke twistiging van collectieve aard die zich in de school of scholen voordoet of dreigt te ontstaan.

HOOFDSTUK IV

Rechten en plichten van de afgevaardigden
van het personeel

AFDELING 1

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers
van het personeel in de lokale onderhandelingscomités

Artikel 38

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen de voorzitter van het LOC verzoeken het comité samen te roepen en kunnen te behandelen materies op de dagorde plaatsen.

Artikel 39

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle informatie verstrekken die nuttig is voor het personeel en van professionele en syndicale aard is.

Schriftelijke mededelingen mogen in de school aangeplakt worden op de daartoe aangewezen plaatsen, mits ze vooraf door de directie gezien zijn.

Informatievergaderingen voor het personeel mogen, mits mededeling aan de directie, in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

Artikel 40

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen bij de inrichtende macht stappen doen in het gemeenschappelijk belang van het personeel.

Artikel 41

De vertegenwoordigers van het personeel hebben het recht om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door de representatieve vakorganisaties.

De vakorganisaties delen ten minste één maand op voorhand de data van de vormingsdagen mee aan de inrichtende macht. Het aantal vormingsdagen per jaar wordt vastgesteld op maximum drie dagen.

Artikel 42

De vertegenwoordigers van het personeel krijgen de nodige faciliteiten om hun taak uit te oefenen. Die faciliteiten worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement van het LOC.

Artikel 43

De vertegenwoordigers van het personeel zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

Artikel 44

§ 1. De vertegenwoordigers van het personeel kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

§ 2. De vertegenwoordigers van het personeel van de categorie meester-, vak en dienstpersoneel kunnen enkel conform de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen, ontslagen worden.

AFDELING 2

Rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

Artikel 45

§ 1. De vakbondsafgevaardigde die conform art 17 § 1 van dit decreet vertegenwoordiger van het personeel is, heeft de rechten en de plichten zoals bedoeld in de artikelen 38 tot en met 44 van dit decreet.

§ 2. Daarnaast heeft de vakbondsafgevaardigde ook specifieke rechten en plichten die hij ofwel uitoefent naast het in § 1 van dit artikel bepaalde of die zijn enig bevoegdheidsterrein vormen indien hij geen lid is van het LOC.

Artikel 46

§ 1. De specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden worden geregeld in overeenkomsten afgesloten tussen de inrichtende machten en de vakbonden.

§ 2. Bij gebrek aan dergelijke overeenkomst gelden de bepalingen vermeld in de artikelen 47 tot en met 51 van dit decreet.

Artikel 47

De vakbondsafgevaardigde heeft het recht om m.b.t. de aangelegenheden vermeld in artikel 32 voorstellen te doen aan het LOC, gehoord te worden en advies uit te brengen.

Artikel 48

De vakbondsafgevaardigden kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle mededelingen verstrekken die nuttig zijn voor het personeel zonder dat zulks de organisatie van het werk mag verstoren. De mededelingen moeten van professionele en syndicale aard zijn. Schriftelijke mededelingen mogen aangeplakt worden op de daartoe bestemde plaatsen mits ze vooraf door de directie gezien zijn. Informatievergaderingen voor het personeel kunnen mits mededeling aan de directie in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

Artikel 49

De vakbondsafgevaardigden kunnen stappen doen bij de inrichtende macht ter verdediging van de belangen van de personeelsleden en kunnen de personeelsleden die zich t.o.v. de inrichtende macht moeten verantwoorden, bijstaan.

Artikel 50

De vakbondsafgevaardigden zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

Artikel 51

De vakbondsafgevaardigden kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psychomedisch-sociale centra.

Artikel 52

§ 1. Op verzoek van een verantwoordelijk bestuurslid van een representatieve vakorganisatie zoals bedoeld in artikel 6 § 2 van dit decreet bekomt de vakbondsafgevaardigde verlof om deel te nemen aan de werkzaamheden van werkgroepen en commissies die door zijn vakbondsorganisatie in haar schoot zijn opgericht alsook om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door zijn vakorganisatie.

De vertegenwoordigers van het personeel hebben het recht om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door de representatieve vakorganisaties.

De vakorganisaties delen ten minste één maand op voorhand de data van de vormingsdagen mee aan de inrichtende macht. Het aantal vormingsdagen per jaar wordt vastgesteld op maximum drie dagen.

§ 2. Zij bekomen eveneens verlof om zitting te hebben in de raden en commissies opgericht bij of krachtens een wet of een decreet, op persoonlijke uitnodiging van hun voorzitter of van een verantwoordelijk bestuurslid vermeldend dag en uur van de vergadering.

§ 3. Dit verlof wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Het wordt gesubsidieerd door de Vlaamse gemeenschap.

§ 4. Wordt beschouwd als verantwoordelijk bestuurslid de persoon waarvan de naam, functie en mandaat in zijn vakorganisatie bij de bevoegde Minister bekend zijn.

§ 5. De vakorganisaties delen de namen mede van hun verantwoordelijke bestuursleden aan de Minister bevoegd voor Onderwijs die de betrokken inrichtende macht hiervan in kennis stelt.

Artikel 53

§ 1. Een vakbondsafgevaardigde is eveneens met verlof wanneer hij een vakorganisatie op regelmatige wijze en permanent vertegenwoordigt.

Bedoelde persoon wordt geacht zich in dienstanciënniteit te bevinden.

§ 2. De aanvraag tot het bekomen van het verlof zoals bedoeld in § 1, wordt toegestaan op aanvraag van de betrokken organisatie.

§ 3. Op verzoek van de betrokken administratie stort de betrokken vakorganisatie elk semester een som, gelijk aan het globaal bedrag der weddetoelagen, vergoedingen en bijlagen die uitgekeerd werden daan de personeelsleden bedoeld in § 1.

Er wordt een einde gesteld aan het verlof wanneer de vakorganisatie op het einde van een semester nalaat de gevraagde stortingen te verrichten of als de betrokken vakorganisatie beslist een einde te stellen aan het verlof.

HOOFDSTUK V

Afdwingbaarheid

Artikel 54

Het Centraal paritair comité is bevoegd om :

1" bemiddelend op te treden ten aanzien van een LOC op verzoek van één van de geledingen ;

2" inbreuken op de bepalingen van dit decreet vast te stellen die de goede werking van het LOC op duurzame wijze onmogelijk maken.

Artikel 55

§ 1. De Vlaamse regering kan na het optreden van of de vaststelling door het Centraal Paritair Comité, de inrichtende macht en/of de vertegenwoordigers van het personeel die de verplichtingen van dit decreet niet naleven sanctioneren.

§ 2. De sanctie voor de inrichtende macht kan een terugvordering van maximum 10 % van de werkingstoelagen zoals bedoeld in artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving inhouden.

§ 3. De sanctie voor de vertegenwoordigers van het personeel kan inhouden dat de inrichtende macht voor een bepaalde periode en/of voor een bepaalde materie beslissingen kan nemen zonder onderhandelingen in het LOC.

Artikel 56

De Vlaamse regering bepaalt de regels voor de toepassing van de sancties.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 23 oktober 1991
betreffende de medezeggenschap
in het gesubsidieerd onderwijs

Artikel 57

Artikel 19 van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs wordt vervangen door volgende bepaling :

„Artikel 19

De vertegenwoordigers van het personeel worden gekozen door en onder de gesubsidieerde personeelsleden van de onderwijsinstellingen die onder de participatieraad ressorteren.

Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en zijn verkiesbaar.“.

Artikel 58

Artikel 20 van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

Artikel 59

In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de woorden „§§2 en 3” geschrapt.

Artikel 60

Artikel 29 § 3, 1” van hetzelfde decreet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„recht op inlichtingen met betrekking tot :

1” de evolutie van het aantal leerlingen en de weerslag ervan op de tewerkstelling en de infrastructuur ;

2” de structuur van de scho(o)l(en) inclusief over de fusies, overname, sluiting, uitbreiding, rationalisering of andere belangrijke structuurwijzigingen, waaromtrent de inrichtende macht onderhandelingen voert ;

3” de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd te wijzigen ;

4" het juridisch statuut en de samenstelling van de inrichtende macht ;

5" de positie van de scho(o)l(en) ;

6" het beleid inzake recrutering van leerlingen en informatie aan de ouders ;

7" de infrastructuur van de scho(o)l(en) ;

8° de ontvangen toelagen en andere inkomsten ;

9" de jaarrekeningen van het laatste kalenderjaar ;

10° de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de scho(o)l(en) ;

11" gebeurtenissen of interne beslissingen die een belangrijke weerslag hebben op het schoolleven."

HOOFDSTUK VII

Overgangs-, opheffings- en slotbepalingen

Artikel 61

De bepalingen van artikel 12 zijn niet van toepassing indien de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 36 en 37 geheel of gedeeltelijk worden behandeld door een ondernemingsraad bedoeld bij of krachtens de wet van 20 september 1948 houdende de organisatie van het bedrijfsleven.

Artikel 62

In afwijking van artikel 22 geldt voor de eerste verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel het model van kiesreglement opgesteld door het Centraal Paritair Comité. De inrichtende macht en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties kunnen daar in akkoord van afwijken.

Artikel 63

Het Koninklijk besluit van 16 december 1981 betreffende het syndicaal verlof in het gesubsidieerd onderwijs wordt opgeheven voor het vrij gesubsidieerd onderwijs.

Artikel 64

Dit decreet treedt in werking op de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van :

- bepalingen van afdeling 4 van Hoofdstuk III en Hoofdstuk V die in werking treden op het ogenblik van de oprichting van de LOC's en uiterlijk op 1 september 1995 ;
- de bepalingen van Hoofdstuk VI die in werking treden bij de verkiezingen van de participatieraden in 1996.

Brussel, 15 februari 1995.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,

L. VAN DEN BOSSCHE
